

Winterkoolzaad

EH 0201

Door: ing. H.W.G. Floot

Inleiding

Het areaal koolzaad is de laatste jaren niet zo erg groot meer, maar om toch op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen van deze voor het Oldambt toch altijd belangrijke teelt is op de proefboerderij Ebelsheerd een rassenvergelijking aangelegd. Voor de beproeving werd van de kwekers een bijdrage gevraagd en dat heeft het aantal rassen beperkt. In 1950 was er 298.000 ha, in 1990 nog 8.400 ha, maar in 2000 werd er nog slechts 900 ha geteeld.

Nu het gebruik van plantaardige olie gestimuleerd wordt, zal het areaal waarschijnlijk snel weer toenemen en is het belangrijk de mogelijkheden van nieuwe rassen te kennen.

Algemene proefveldgegevens

voorvrucht	wintergerst
zaaidatum	4 september 2001
bodemanalyse	pH-KCl 7.4; CaCO ₃ 1.6; org.stof 4; lutum 42; afs1 58-67; Pw-getal 23; K-getal 21; K-HCl 25
N-min (0-100)	15 jan. 26 kg/ha
bemesting	2 nov. 54 kg/ha N 6 maart 134 kg/ha N 11 april 80 kg/ha P ₂ O ₅
onkruidbestr.	20 sept 1,5 l/ha Butisan S + 1,25 l/ha Focus plus
ziektebestr.	9 mei 1 l/ha Ronilan
insectenbestr.	20 sept. 0,2 l/ha Decis 22 april 0,2 l/ha Decis 9 mei 0,25 l/ha Decis
oogstdatum	8 juli zwadmaaien, 16 juli dorsen

Aanleg en uitvoering

Op 4 september zijn een drietal rassen uitgezaaid. Er is gemiddeld 3 kg/ha zaaizaad gebruikt. De opkomst rond 20 september was goed en regelmatig.

Op 25 oktober is het aantal planten bepaald. Het aantal planten per m² was vrij goed. De aantallen liepen uiteen van 62 bij Spirit tot 82 pl/m² bij Lirajet. De winter was zacht, zodat geen uitwintering heeft plaatsgevonden. Er ontwikkelde zich een goed gewas.

Op 8 juli is in het zwad gemaaid en op 16 juli gedorsen worden.

Resultaten

In tabel 1 worden de relatieve zaadopbrengsten van de laatste vier jaar weergegeven van de in 2002 beproefde rassen.

Tabel 1: Relatieve zaadopbrengsten winterkoolzaad bij 9% vocht Ebelsheerd

ras	kweker/ vertegenwoordiger	Ebelsheerd				
		1999	2000	2001	2002	
Spirit *	Syngenta-seeds	-	111	116	107	= 3532 kg/ha
Elite *	Barenbrug	100	114	101	93	= 3086 kg/ha
Lisabeth	DSV	100	98	101	96	= 3175 kg/ha
100 =.. kg/ha		4460	3150	3704	3300	

* hybride rassen

Daar we dit jaar slechts 3 rassen op het proefveld hadden worden in tabel 2 de relatieve zaadopbrengsten over de jaren 1998/2001 en de gegevens van de Duitse kleigrond in Ost Friesland weergegeven.

Tabel 2: Relatieve zaadopbrengsten winterkoolzaad bij 9% vocht Ebelsheerd + opbrengst kleigrond in NW-Duitsland (Weser-Ems).

ras	kweker/ vertegenwoordiger	Ebelsheerd				Duitsland			
		1998	1999	2000	2001	1998	1999	2000	2001
Embleme *	Barenbrug	-	98	119	104	-	-	-	-
Elite *	Barenbrug	-	100	114	101	-	-	-	-
Panther *	NPZ/LBWiersum	101	104	104	97	106	109	109	108
Artus *	NPZ/LBWiersum	116	108	104	101	107	105	102	106
Susanna *	Semundo	-	106	101	89	-	-	104	-
Lisabeth	DSV	101	100	98	101	92	95	-	-
Express	NPZ/LBWiersum	104	102	97	97	101	104	88	97
Pronto *	NPZ/LBWiersum	111	90	96	92	112	106	101	104
Spirit *	Syngenta-seeds	-	-	111	116	115	114	104	-
NW1780	Pioneer	-	-	-	92	-	-	-	-
NW1784	Pioneer	-	-	-	106	-	-	-	-
Talent *	NPZ	-	-	102	104	-	-	-	104
WRG175	DSV	-	-	-	106	-	-	-	-
Acropolis	Pioneer	-	-	96	106	-	-	-	-
Maya *	Semundo	-	-	95	90	-	-	-	105
Rapid	ForceLimagrain	-	-	92	93	82	92	-	-
Licondor	DSV	-	-	-	97	-	-	-	92
Catinka	Semundo	-	-	-	105	-	-	-	97
Twister	Syngenta-seeds	-	-	-	107	-	-	-	-
Cordial*	Monsanto	-	-	-	108	-	-	-	-
Complice*	Monsanto	-	-	-	102	-	-	-	-
Canberra	Monsanto	-	-	-	99	-	-	-	-
Cando	Monsanto	-	-	-	100	-	-	-	-
Contact	Monsanto	-	-	-	87	-	-	95	94
Escort	ForceLimagrain	-	-	-	100	-	-	-	-
100 =.. kg/ha		3500	4460	3150	3704	3530	4890	4970	4200

* hybride rassen

WRG 175 wordt Lion